Nummer VN2024-003052
Directie rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 02 april 2024

Portefeuille Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)

Agendapunt B11

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het vrijgeven voor inspraak van het beleidsvoornemen 'aanscherpen schoner parkeren-regeling'.

Het college van burgemeester en wethouders besluit

In te stemmen met het vrijgeven voor inspraak van het beleidsvoornemen 'aanscherpen schoner parkeren-regeling' , met daarin de aanscherping van de milieueis voor de verlening van nieuwe parkeervergunningen voor zowel benzine- als dieselvoertuigen naar emissieklasse 5 en hoger.

Kernboodschap

Amsterdam wil de luchtkwaliteit verbeteren en de CO_2- uitstoot van verkeer reduceren. Van al het wegverkeer is de personenauto de grootste bron van uitstoot van CO_2, stikstofdioxide en fijnstof. In Amsterdam geldt sinds 2020 de schoner parkeren-regeling. De meest vervuilende auto's komen niet in aanmerking voor een parkeervergunning. Amsterdam stelt voor om de regeling aan te scherpen. Vanaf 2025 kan een nieuwe parkeervergunning alleen worden aangevraagd voor voertuigen die geclassificeerd zijn in emissieklasse 5 of hoger. Amsterdam scherpt tegelijkertijd vanaf 2025 de huidige milieuzone personenauto´s aan naar emissieklasse 5 (diesel) en hoger.

Bestuurlijke achtergrond

- Actieplan Schone Lucht (d.d. 1 oktober 2019);
- Uitvoeringsagenda Uitstootvrije Mobiliteit Amsterdam 2023-2026 (d.d. 6 juni 2023);
- In september 2023 is gestart met de inspraakprocedure ontwerpverkeersbesluit om de milieuzone personenauto´s aan te scherpen (college, juli 2023).

Bestuurlijke prioriteit

- *Coalitieakkoord 2022-2026*: '…we stimuleren uitstootvrije en duurzaam vervoer. Het programma Luchtkwaliteit zetten we door om uitstoot te verminderen en de lucht gezonder te maken.' (p.61).

Wettelijke grondslag

Artikel 160 Gemeentewet:

1. Het college is in ieder geval bevoegd:

a. het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet de raad of de burgemeester hiermee is belast;

b. beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.

Artikel 169 Gemeentewet:

1. Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.

2. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

3. Zij geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

Artikel 225, eerste lid, onder a van de Gemeentewet

1.In het kader van de parkeerregulering kunnen de volgende belastingen worden geheven:

b. een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning aangegeven plaats en wijze.

Artikel 2.1 en 2.2 Inspraakverordening gemeente Amsterdam:

1. Inspraak wordt verleend door het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester.

2. Het bestuursorgaan verleent inspraak met betrekking tot een beleidsvoornemen.

Onderbouwing besluit

Ad.1. In te stemmen met het vrijgeven voor inspraak van het beleidsvoornemen 'aanscherpen schoner parkeren-regeling', met daarin de aanscherping van de milieueis voor de verlening van nieuwe parkeervergunningen voor zowel benzine- als dieselvoertuigen naar emissieklasse 5 en hoger.

In Amsterdam geldt sinds 2020 de schoner parkeren-regeling. De meest vervuilende auto's komen niet in aanmerking voor een parkeervergunning.

Vanaf 1 januari 2025 wordt de milieueis voor de verlening van een nieuwe parkeervergunning aangescherpt. Vanaf deze datum komen bewoners, ondernemers en andere organisaties niet meer in aanmerking voor een vergunning met een benzine-, diesel- of ander koolstofhoudende brandstofauto met een lagere emissieklasse dan emissieklasse 5.

Auto´s met emissieklasse 4 hebben een Datum van Eerste Toelating (DET) tussen 1 januari 2005 en 31 augustus 2009. In 2025 zijn deze auto´s minimaal 16 jaar oud. In het afgelopen jaar zou 29% van de aanvragers van een nieuwe parkeervergunning niet aan de voorgestelde aangescherpte eisen voldoen. In 2025 zal dit aandeel vermoedelijk lager liggen omdat de auto's ook weer ouder zijn en een kleiner aandeel hebben in het totale wagenpark.

Voor huidige vergunninghouders verandert er niets. De oorspronkelijke voorwaarden ten tijde van moment van aanvraag blijven gelden. Het voorstel geldt enkel voor toekomstige, nieuwe aanvragers van parkeervergunningen. Er worden geen parkeervergunningen ingetrokken.

Als de vergunninghouder een andere auto krijgt en het kenteken wijzigt, dan mag de andere auto geen vervuilende auto zijn. Het nieuw geregistreerde kenteken moet in dat geval voldoen aan de nieuwe milieueisen. Dit geldt niet als het kenteken wijzigt naar een tijdelijke leenauto van de garage.

Alle aanvragen na 1 januari 2025 moeten voldoen aan de aangescherpte milieueis, maar er geldt wel een aantal overgangsbepalingen:

- Voor aanvragers die vóór 1 januari 2025 op de wachtlijst zijn geplaatst en pas ná 1 januari 2025 een vergunning krijgen gelden niet de aangescherpte milieueisen, maar de huidige milieueisen. Dit geldt ook voor aanvragers in gebieden waar betaald parkeren wordt ingevoerd, zoals in Nieuw-West, Zuidoost en Noord.
- Bij een verhuizing binnen Amsterdam na 1 januari 2025 blijven, op grond van de meeverhuisregeling, de voorwaarden van de oorspronkelijke vergunningsaanvraag gelden.

Het toegangsregime van de milieuzone personenauto´s ziet enkel toe op dieselauto´s vanwege landelijke regelgeving. Per 1 januari 2025 wordt het toelatingsregime van de milieuzone aangescherpt naar emissieklasse 5 (diesel) en hoger. Onlangs is de inspraakprocedure afgerond en het verkeersbesluit wordt nu voorbereid. Met voorliggend beleidsvoornemen wordt een aanpak voorgesteld waarin de gemeente óók inzet op de verschoning van het wagenpark van oude benzineauto´s.

Met het voorliggende beleidsvoornemen wordt, binnen de bevoegdheid van de gemeente, geprobeerd zo evenredig mogelijk de luchtkwaliteit te verbeteren door het gebruik van de meest vervuilende personenauto´s te verminderen.

Het beleidsvoornemen maakt onderdeel uit van een totaalpakket aan maatregelen om de sector mobiliteit te verduurzamen, zoals opgenomen in het Actieplan Schone Lucht (d.d. 1 oktober 2019) en de Uitvoeringsagenda Uitstootvrije Mobiliteit Amsterdam 2023-2026 (d.d. 6 juni 2023).

Oude benzineauto's met katalysatoren zijn sterk vervuilend omdat de werking van een katalysatoren na een aantal jaar afneemt. De CO_2-uitstoot van benzineauto's is hoger dan dieselauto's.

De gemeente Amsterdam heeft de ambitie om in 2030 al het verkeer en vervoer uitstootvrij te hebben. De aanpak is stap voor stap en het uitgangspunt is dat iedereen wordt gevraagd een steentje bij te dragen. Binnen wat mogelijk is in landelijke kaders en met voldoende maatschappelijk draagvlak.

De maatregel moet echter bezien worden als onderdeel van een breder en samenhangend pakket aan maatregelen zoals beschreven in de Uitvoeringagenda Uitstootvrije Mobiliteit Amsterdam 2023-2026. Voorliggend beleidsvoornemen draagt - samen met de andere maatregelen (op onder andere taxi´s, bestel- en vrachtauto´s en brom- en snorfietsen) - bij aan een verlaging van de concentraties van luchtverontreinigende stoffen en daarmee aan een verminderen van een aantal gezondheidsrisico´s zoals luchtwegklachten en hart- en vaatziekten. Vooral kinderen, ouderen en mensen die al een luchtwegaandoening of hart- en vaatziekte hebben, lopen meer kans op het krijgen van gezondheidsklachten.

De last van de aanscherping van de milieuvoorwaarden voor het verkrijgen van een parkeervergunning is voor bewoners, ondernemers en bezoekers beperkt omdat het

alleen gaat om nieuwe aanvragen. Nieuwe aanvragers van een parkeervergunning zullen moeten kiezen voor een schoner voertuig om in aanmerking te komen voor een parkeervergunning. Op dit moment is er een ruim aanbod op de tweedehands markt met auto's met emissieklasse 5 en 6.

Aanvullende argumenten om de milieueisen aan te scherpen voor aanvragen van nieuwe parkeervergunningen zijn:

- Er wordt voorkomen dat diesel-voertuigeigenaren, die hun auto verkopen of laten slopen door de aanscherping milieuzone, de overstap maken naar een oudere vervuilende benzineauto.
- Er wordt voorkomen dat door invoering uitstootvrije zones brom- en snorfietsen vanaf 2025 Amsterdammers hun scooter vervangen voor een oude benzineauto.
- Dit beleidsvoornemen helpt de juridische robuustheid van het verkeersbesluit voor het aanscherpen milieuzone personenauto's. De gemeente Amsterdam benut alle gemeentelijke mogelijkheden die er zijn om het wagenpark in Amsterdam te verschonen en kijkt niet alleen naar dieselauto's.

Voor het aanpassen van de milieueisen voor nieuwe parkeervergunningen is een inspraakprocedure verplicht.

De planning is om de inspraakperiode in de derde week van april te starten.

Participatie

In de voorbereidende fase is gesproken met belangenorganisaties zoals de BOVAG, RAI-vereniging, ANWB, KNAC en FEHAC. Zij hadden geen inhoudelijke opmerkingen en konden het voorstel in combinatie met de aanscherping van de milieuzone personenauto's begrijpen.

Het beleidsvoornemen wordt ter inspraak voorgelegd aan alle Amsterdammers, bezoekers en ondernemers. De inspraakperiode loopt van 15 april t/m 27 mei 2024.

Publicatie en bekendmaking via de website van de gemeente Amsterdam, social media en krantenadvertenties.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

De verwachting is dat het aantal aanvragen voor nieuwe parkeervergunningen gelijk blijft. Het gaat niet om een autoluwe maatregel, maar om een verschoning van het wagenpark. De aanschafkosten voor een tweedehands auto met emissieklasse 5 zijn vergelijkbaar ten opzichte van emissieklasse 4. De tarieven van de parkeervergunningen blijven ongewijzigd.

De vergunningplafonds in het groot-centrumgebied worden elk half jaar met meer dan 1% naar beneden gebracht. Op basis hiervan is het juist de bedoeling dat het aantal vergunningen dat in omloop is afneemt. Dat leidt tot inkomstenderving, maar dat is gedekt.

In het geval dat er een vraaguitval zou optreden, dan zijn er in veel parkeervergunningsgebieden wachtlijsten voor nieuwe parkeervergunningen. Als een aantal mensen géén parkeervergunning aanvraagt als gevolg van de aangescherpte milieueisen, dan leidt dat in eerste instantie tot een iets kortere wachtlijst.

De voordracht ziet toe op het vrijgeven voor inspraak van een beleidsvoornemen. In deze fase zijn er hoe dan ook geen directe financiële consequenties.

Conclusie

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

De start van de inspraakprocedure zal bekendgemaakt worden door publicatie in het Gemeenteblad en via de gemeentelijke communicatiekanalen.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-017142	1. Beleidsvoornemen schoner parkeren regeling.docx (msw12)
AD2024-017149	Advies (pdf)
AD2024-012378	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten